

Botxí 'd'Estepa' *Lanius (meridionalis) pallidirostris* a Serra de Daró

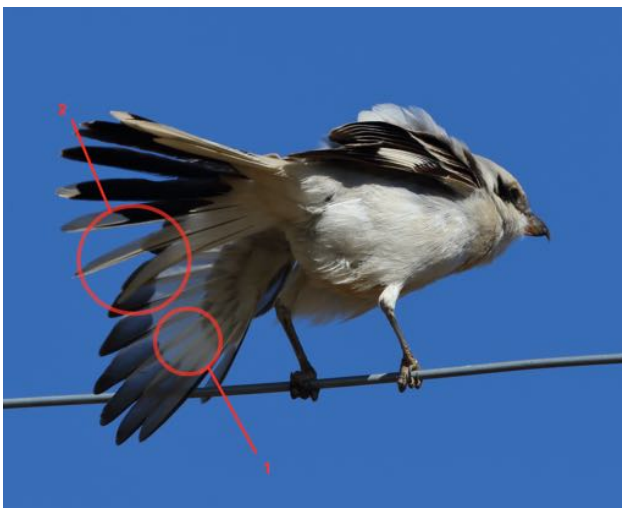
El passat 28 de febrer de 2018, l'Albert Burgas, ornitòleg de Torroella de Montgrí, va localitzar un botxí a un sector de conreus amb marges arbrats de Serra de Daró, concretament a tocar de Sant Iscle (42.039575, 3.0596088). Malgrat que en un primer moment l'ocell li va semblar estrany, el mal temps que feia aquell dia no li va permetre veure massa detalls i, finalment, el va deixar com a Botxí meridional *Lanius meridionalis*. Tractant-se ara per ara d'un ocell molt escàs a l'Empordà, en Joan Goy, ornitòleg i fotògraf, va anar a intentar retrobar-lo el dia 2 de març, amb la intenció de fer-li unes fotografies. En Joan va localitzar l'ocell en el mateix punt on s'havia vist prèviament, i en va obtenir unes fantàstiques imatges. Va sospitar que l'ocell podia pertànyer a la subespècie *pallidirostris*, una veritable raresa ornitològica al continent europeu, i va decidir enviar les fotografies a l'Àlex Ollé, qui en va certificar la identificació. En el moment de redactar aquesta nota (12 de març de 2018), l'ocell continua present al mateix lloc.

El Botxí 'd'Estepa', nom recentment suggerit per l'ornitòleg Ricard Gutiérrez, i que deriva, en part, de la traducció del nom anglès *Steppe Grey Shrike*, es distribueix per les àrees desèrtiques d'Àsia Central. A tota la regió biogeogràfica del Paleàrtic Occidental s'ha citat unes 85 vegades, majoritàriament a Gran Bretanya (24 observacions), Suècia i Xipre (Ebels, 2013, Martinbrandsma.nl). A l'estat Espanyol hi ha només dos registres previs, concretament a Almeria el novembre de 2016 i a Sevilla el gener de 2017.

La majoria d'exemplars que arriben al Paleàrtic Occidental són ocells de primer hivern i apareixen a finals de tardor, durant els mesos d'octubre i novembre. Això fa pensar que potser l'ocell trobat a Serra de Daró podria fer un temps que hivernava a la zona.

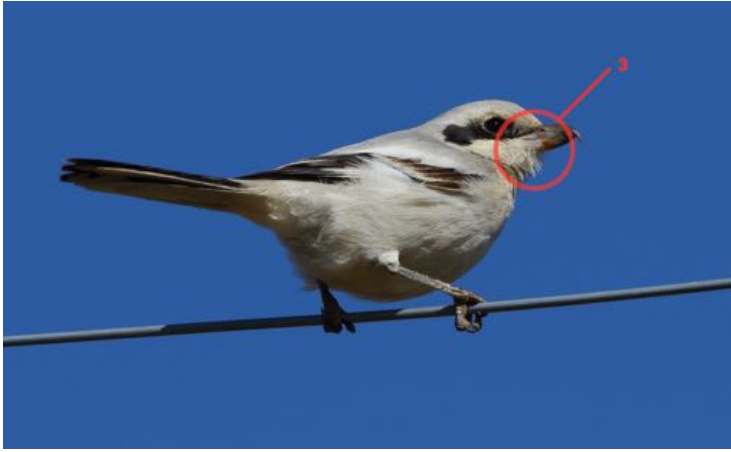
Pel que fa a la seva consideració taxonòmica, cal dir que aquesta resulta força controvertida, atès que hi ha autors que consideren aquest ocell una subespècie del grup *excubitor* (del Hoyo *et al.*, 2016), una subespècie del grup *meridionalis* (Clements *et al.*, 2017) o, directament, una espècie diferenciada (Gill i Donsker, 2017).

La identificació d'aquest taxó no resulta fàcil, perquè la semblança amb el Botxí meridional (*Lanius meridionalis*) i el Botxí septentrional (*Lanius excubitor*), o amb les races nominals d'ambdues espècies, per qui no el consideri una espècie diferent, són grans. Pel que fa a qüestions estructurals, *pallidirostris* presenta una projecció primària més llarga i una cua una mica més curta i estreta. També les potes són, de mitjana, una mica més llargues. Quant a la coloració, els tons grisos de les parts superiors són més pàl·lids, la taca blanca de l'ala és considerablement més gran i només abraça la base de les primàries (vegeu la raça *homeyeri* del Botxí septentrional) i les rectrius externes 5 i 6 són uniformement blanques, tot i que alguns exemplars poden tenir negre a base de la rectriu 5. Molts ocells adults tenen tonalitat beix a les parts inferiors, que pot recordar als tons rosats de *meridionalis*. Els ocells de primer hivern, com el de Serra de Daró, presenten, a més, la base del bec molt pàl·lida, brida només subtilment fosca entre l'ull i la base del bec (tret variable) i amplis serrells pàl·lids a les grans cobertores.

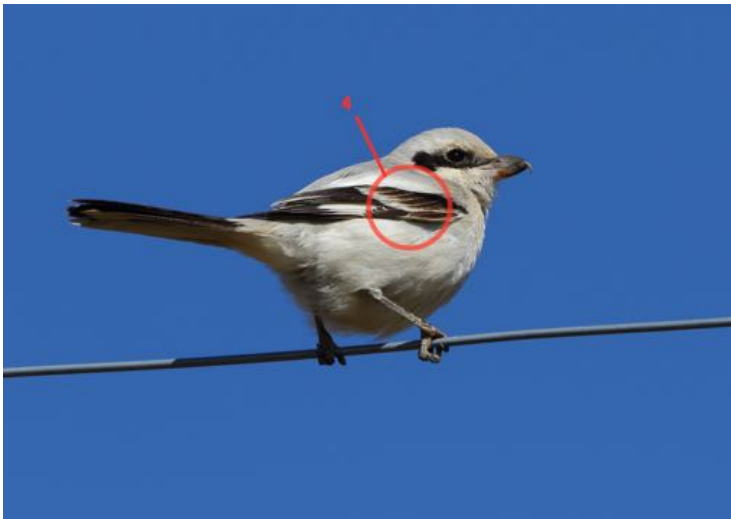
***Lanius pallidirostris*. 1r hivern. Març 2018.**
Baix Empordà. © Joan Goy.

1. Gran taca blanca a les primàries, molt visible en vol.
2. Rectrius externes 5 i 6 completament blanques, tot i que alguns individus tenen la base de la 5 fosca.

Lanius pallidirostris. 1r hivern.
Març 2018. Baix Empordà. © Joan Goy.

3. Base del bec pà·lid. Brida subtilment fosca, variable, sovint més pà·lida.

Lanius pallidirostris. 1r hivern.
Març 2018. Baix Empordà. © Joan Goy.

4. Puntetes blanques a les grans cobertores, creant una banda alar pà·lida.

Lanius pallidirostris. 1r hivern.
Març 2018. Baix Empordà. © Jordi Bermejo.

Dors gris pà·lid i pit clar, amb la base del bec clara, gran taca a les primàries i rectrius externes totalment blanques. Tarsos llargs, que donen un aspecte més àlgid quan està posat a terra. Projectió de primàries llarga.

Els autors d'aquesta nota volen agrair a Joan Goy, Jordi Bermejo, Víctor Estrada, Quim Felip i Guillem Saguer la cessió desinteressada d'una part de les fotografies que han permès il·lustrar-la.

Jordi Martí-Aledo i Àlex Ollé.

Referències

Clements, J. F., Schulenberg, T. S., Iliff, M. J., Roberson, D., Fredericks, T. A., Sullivan, B. L. y Wood, C. L. (2017). *The eBird/Clements checklist of birds of the world: v2016*. <http://www.birds.cornell.edu/clementschecklist/download/>

Del Hoyo, J., Collar, N. J., Christie, D. A., Elliott, A., Fishpool, L. D. C., Boesman, P. y Kirwan, G. M. (2016). *HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 2: Passerines*. Lynx Edicions and Bird-Life International, Barcelona and Cambridge.

Gil-Velasco, M., Rouco, M., Ferrer, J., García-Tarrasón, M., García-Vargas, F. J., Gutiérrez, A., Hevia, R., López, F., López-Velasco, D., Ollé, A., Rodríguez, G., Sagardía, J. y Salazar, J. A. (2018). Observaciones de aves raras en España 2016. *Ardeola*, 65(1): 97-139.

Ebels, E. B. (2013). Steppeklapekster op Texel in oktober-november 2012 en voorkomen in Europa. *Dutch Birding*, 35: 219-228.

Gill, F. & Donsker, D. (Eds). 2017. *IOC World Bird List (v 7.3)*. <http://www.worldbirdnames.org/ioc-lists/master-list-2/>

Martinbrandsma.com. *Lanius lahtora pallidirostris in Western Europe*. <http://www.martinbrandsma.nl/pallidirostris-europe/>

Lanius pallidirostris. 1r hivern. Març 2018. Baix Empordà. © Quim Felip.

Lanius pallidirostris. 1r hivern. Març 2018. Baix Empordà. © Víctor Estrada.

Lanius pallidirostris. 1r hivern. Març 2018. Baix Empordà. © Guillem Saguer.

Lanius pallidirostris. 1r hivern. Gener 2015. Omán. © Àlex Ollé.

Plomatge molt desgastat, desapareixent els marges clars de les cobertores.

Lanius pallidirostris. 1r hivern. Desembre 2016. Omán. © Àlex Ollé.

Lanius pallidirostris. 1r hivern.
Desembre 2016. Omán. © Àlex Ollé.

Lanius pallidirostris. 1r hivern.
Desembre 2016. Omán. © Àlex Ollé.